

Notat om forældrebetaling 2023

/Niels Glavind

Bureau 2000 har indhentet de nye takster for børnepasning fra alle landets kommuner pr. 1. januar 2023. I faste priser er taksterne omtrent de samme som årets før.

Sammenligner man med vores nabolande, er forældrebetalingen væsentligt større i Danmark end hos vore naboer.

Bureau 2000 har indhentet oplysninger fra alle landets kommuner om forældrebetalingen i dagpleje, daginstitutioner og skolefritidsordninger pr. 1. januar 2023. Den gennemsnitlige forældrebetaling fremgår af Tabel 1.

I nogle kommuner er forældrebetalingen fordelt over 12 måneder, i andre 11 måneder, typisk fordi juli måned er betalingsfri. For at muliggøre en sammenligning er alle takster omregnet til 12 måneders betaling.

Tabel 1. Gennemsnitlig forældrebetaling pr. nytår 2022 og 2023 – omregnet til 12 måneder

	2022 kr. mdl.	2023 kr. mdl.	Stigning i pct. 2022-2023
Dagpleje fuld tid	2780	2875	3,5
Vuggestue med frokost	3895	4034	3,5
Vuggestue uden frokost	3209	3341	4,1
Børnehaver med frokost	2500	2591	3,6
Børnehaver uden frokost	1842	1913	3,9
SFO – fuld tid	1676	1758	4,9

Kilde: Bureau 2000s kommunerundersøgelser 2022-2023. Note: Gennemsnittet er således, at der er vægtet med antal børn, der faktisk får frokost/ikke får frokost. Hvis forældrene fx kun betaler i 11 måneder, fordeles den årlige betaling på 12 mdr. I beregningen indgår kun kommuner, der har det pågældende tilbud begge år.

Det ses, at forældrebetalingen i institutioner med småbørn stiger med 3,5-4 pct. det kommende år. Når den ikke stiger mere, skyldes det, at forældrebetalingen ifølge loven højst må udgøre 25 pct. af driftsudgifterne. Næsten alle kommuner er de senere år gået op til dette prisloft.

Samtidig udgør personalets løn godt 80 pct. af driftsudgifterne. Og ifølge Kommunernes Landsforening kan man regne med lønstigninger på 2,9 pct. fra 2022 til 2023. Det sidste tal er dog usikkert, da overenskomsterne skal fornyes til foråret. Mange faglige organisationer sætter næsen op efter højere lønstigninger.

FORÆLDREBETALING 2023

I skolefritidsordningerne er stigningen lidt højere. Det skyldes, at der ikke er noget loft over forældrebetalingens andel af udgifterne på SFO-området. Derfor er SFO-taksten en af de skruer, en kommune kan stille på, når økonomien i øvrigt er stram. Siden 2009 er den andel af driftsudgifterne, forældrene betaler, steget hvert år. Den udgør i dag ca. 51 pct. (43 pct. i 2009).

De fem kommuner, hvor SFO-taksten er steget mest, fremgår af tabel 2.

Tabel 2. De fem kommuner med den største takststigning fra 2022 til 2023.

Kommune	SFO-takst januar 2022	SFO-takst januar 2023	Stigning
	Kr. mdl. Omregnet til 12 måneder		
Slagelse	1477	1777	300
Helsingør	1590	1820	230
Fredensborg	982	1203	221
Holstebro	1403	1619	216
Allerød	1496	1711	215

Der er store forskelle i forældrebetalingen fra kommune til kommune. Tabel 3 viser de højeste og laveste takster pr. januar 2023.

Tabel 3. Højeste og laveste takster januar 2023

Tilbud	Laveste takst		Højeste takst	
	Kommune	Takst omregnet til 12 mdr. i kr.	Kommune	Takst omregnet til 12 mdr. i kr.
Dagpleje	Morsø	2.319	Gentofte	4.405
Vuggestuer med frokost	Ærø	2.756	Billund	4.895
Vuggestuer uden frokost	Kalundborg	2.577	Billund	4.313
Børnehaver med frokost	Samsø	2.013	Hedensted	3.103
Børnehaver uden kost	Dragør	1.592	Hedensted	2.516
SFO-Fuldtid	Ærø	1.091	Vejle	2.237

Kilde: Bureau 2000s kommunerundersøgelse 2023

Nordisk sammenligning

Sammenligner man forældrebetalingen i dagtilbud i Danmark med, hvad man finder i andre lande, ligger de danske takster i top.

Tabel 4 viser de maksimale daginstitutionstakster i Sverige i 2023.

Tabel 4. Svenske daginstitutionstakster 2023

	Forældrebetaling	Dag højest
Første barn	3 pct. af husstandsindkomsten	1.645 SEK
Andet barn	2 pct. af husstandsindkomsten	1097 SEK
Tredje barn	1 pct. af husstandsindkomsten	548 SEK

Kilde: Skolverket

I Sverige skelnes der ikke mellem vuggestue- og børnehavetakst.

For en familie med en indkomst på 54.830 SEK mdl. eller mere, vil prisen for en daginstitutionsplads til et vuggestuebarn + et børnehavebarn være 1.645 + 1097 SEK = 2.742 SEK om måneden eller ca. 1.834 DKK med valutakursen ved årsskiftet 2022/23. Det bemærkes, at et varmt måltid midt på dagen med to retter altid er inkluderet i den svenske institutionsbetaling. Tjener familien mindre, er prisen lavere.

I Norge har Stortinget fastsat en maksimal forældrebetaling for børnehave/vuggestue på 3.000 NOK om måneden fra 1. januar 2023, hvis indtægten er over 598.825 NOK. Enkelte steder er taksten lavere, men de fleste forældre med høje indkomster betaler den maksimale takst. Det er de enkelte norske kommuner, der fastsætter, hvor meget de vil give i søskenderabat, men de skal mindst give 30 pct. for det andet barn (mindst 50 pct. for tredje barn). En del norske kommuner giver mere.

I 2023 vil den *maksimale* pris for at have et vuggestuebarn i dagtilbud + et børnehavebarn være 3.000 NOK + 2.100 NOK. = 5.100 NOK om måneden eller ca. 3.621 DKK med valutakursen ved årsskiftet 2022/23. I de norske institutioner tilbydes mad langt de fleste steder, men nogle steder skal man betale ekstra for kosten.

I Finland har man fra regeringens side fastsat en maksimal forældrebetaling. Den er:

295 euro mdl. for det første barn og
118 euro for andet barn

Man skal desuden mindst betale 28 euro mdl.

For en familie med to børn i pasning giver det en maksimal månedlig udgift på 413 euro = ca. 3.069 kr.

Tager vi endelige en dansk familie med et barn i vuggestue og et barn i børnehave, er *gennemsnitsbetalingen* for en familie, der ikke får friplads, 4.034 kr. + 50 pct. af 2.591 kr., i alt 5.329 kr. om måneden.¹ Men nogle steder er betalingen højere. Den højeste betaling finder man i Billund, hvor forældrene skal af med 6.314 kr. mdl. For en fuldtidsbørnehavemplads og en fuldtidsvuggestueplads med frokostordning, hvis de vil have en fuldtidsplads.

Man kan således konstatere, at Danmark skiller sig ud fra landene omkring os ved at have en væsentligt højere forældrebetaling.

¹ Beregnet ud fra en vuggestueplads og en børnehavemplads med mad.